

Hoogheemraadschap van Delfland

Uitvoeringsregels investeringsproces

Versie D&H 8 januari 2019
Hoogheemraadschap van Delfland
Sector Bedrijfsvoering/ team Financiën

Inhoud

1. Inleiding	5
2. Van investeringsbeleid naar investeringsproces.....	5
2.1 Definitie investering	6
2.2 Relatie tussen fasering Investeringsplan en kredietvorm	6
2.3 Projectfasen en kredietvormen.....	6
2.3.1 Onderzoeksfase en onderzoekskrediet	6
2.3.2 Ontwerpfase en ontwerp krediet	7
2.3.3 Uitvoerings- en nazorgfase en uitvoeringskrediet	7
2.3.4 Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen (UAV-GC)	7
2.3.4.1 Besluitvormingsproces UAV-GC	7
2.3.4.2 Gecombineerde ontwerp- en uitvoeringsfase en gecombineerd ontwerp- en uitvoeringskrediet.....	7
2.3.5 Standaardsystematiek voor Kostenramingen (SSK)-methodiek.....	8
2.3.5.1 Investeringsplan en ontwerp krediet.....	8
2.3.5.2 Investeringsplan en uitvoeringskrediet.....	8
2.3.5.4 Toelichting afwijken SSK-raming	8
2.4 Post 'Project Onvoorzien'	9
2.4.1. Werkwijze post 'project onvoorzien'	9
2.5 Besluitvorming investeringsplannen	9
2.5.1 Algemene regels.....	9
2.5.2 Scopewijzigingen	10
2.5.3 Aandachtspunten bij het opstellen van een investeringsvoorstel	10
2.6 Investeringsplan: verloop en afloop	10
2.6.1 Fasedocumenten	10
2.6.2 Investeringsplan: aanbesteding voor- of nadelen bij investeringen	10
2.6.3 Aangaan verplichting	11
2.6.4 Overschrijding op geraamde uitgaven en inkomsten investeringsplan	11
2.6.5 Termijn beschikbaarheid investeringsplan en kredieten	11
2.6.6 Besluit stopzetten project	11
Bijlage 1. Begrippenlijst – definities	11
Bijlage 2. Uitvoeringsregels investeringsproces: toelichtingen en formats	14
B 2.3.1 Onderzoeksfase en –onderzoekskrediet	15
B 2.4.2 Werkwijze post 'project onvoorzien'	15
B 2.5 Besluitvorming investeringsprojecten	16
Bijlage 3: overzicht financiering- & projectfaseringen	18

1. Inleiding

De uitvoeringsregels nota IAB, die van toepassing zijn op het beleid in de op 20 december 2012 door de Verenigde Vergadering (VV) vastgestelde Nota Investerings- en Activabeleid(I&A), zijn geactualiseerd naar aanleiding van:

De verhoging van de activeringsgrens van € 50.000,- naar 100.000,-
De vaststelling van de geactualiseerde nota activa beleid 2018;
Het laten vervallen van het nog in werking zijnde deel van de nota IAB (te weten het investeringsbeleid);
De invoering van het financieel systeem Prosa (nazorg onderdeel van de investering).

Het besluit om toegerekende personeelskosten niet meer te activeren.

Naast inhoudelijke actualisatie heeft een wijziging van de benaming plaatsgevonden, namelijk van uitvoeringsregels nota IAB naar Uitvoeringsregels investeringsproces.

Op basis van artikel 108 van de Waterschapswet heeft Delfland de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Delfland vastgesteld. Deze verordening heeft betrekking op het financieel beleid, het financieel beheer en de financiële organisatie van Delfland. Voorliggende Uitvoeringsregels investeringsproces zijn een uitwerking van artikel 7 en artikel 24 lid h van de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie en behandelen de uitwerking van het investeringsproces.

De "Uitvoeringsregels investerings- en activabeleid (versie mei 2014)" komen te vervallen, na vaststelling van de Uitvoeringsregels investeringsproces 2018 door het college, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2018.

Opbouw Uitvoeringsregels investeringsproces

De opbouw van deze Uitvoeringsregels investeringsproces is als volgt. In hoofdstuk 2 worden de definitie van een investering en de diverse stappen in het investeringsproces behandeld.

In bijlage 1, Begrippenlijst, is een lijst opgenomen met de definities van de in dit document gehanteerde begrippen.

In de bijlage 2, Uitvoeringsregels investeringsproces: toelichtingen en formats, worden toelichtingen, formats, procesbeschrijvingen en andere voor het proces relevante documenten opgenomen.

In bijlage 3 wordt het overzicht financierings- & projectfaseringen weergegeven.

2. Van investeringsbeleid naar investeringsproces

De kaders die van toepassing zijn binnen het investeringsproces zijn als volgt:

- a.)** het beschikbaar stellen en intrekken van kredieten valt binnen het budgetrecht dat toebehoort aan de VV;
- b.)** er bestaan drie soorten krediet: onderzoeks-, ontwerp-, en uitvoeringskrediet;
- c.** De VV heeft een bedrag beschikbaar gesteld aan D&H om voorschotten voor onderzoekskrediet uit te verlenen. D&H heeft de bevoegdheid hiervoor gemandateerd aan de SD.
- d.)** het onderzoekskrediet, ontwerp krediet en het uitvoeringskrediet worden in twee stappen door de VV beschikbaar gesteld, tenzij het UAV-gc betreft, want dan wordt in één keer een combinatiekrediet aangevraagd (combinatie van ontwerp- en uitvoeringskrediet);

e.) de post project onvoorzien, zoals opgenomen in de Standaardsystematiek voor Kostenramingen (SSK)- raming, wordt centraal voor alle "investeringsplannen" ingesteld.

2.1 Definitie investering

Investering:

Onder investeren wordt verstaan: het vastleggen van vermogen in objecten, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt.

Criteria vaststellen investeringsplan(IP) en aanvragen krediet:

- Voor investeringen groter dan € 100.000 (inclusief btw) moet een investeringsplan vastgesteld worden door de VV. Op basis van het vastgestelde IP wordt bij de VV een ontwerp- en/of uitvoeringskrediet aangevraagd;
- Investeringsplan hebben een ondergrens van € 100.000 (inclusief btw). Uitgaven tot dit bedrag worden niet geactiveerd maar rechtstreeks ten laste van de exploitatie gebracht van het lopende boekjaar.
- Een aangevraagd krediet kan niet hoger zijn dan het IP minus de post project onvoorzien.

2.2 Relatie tussen fasering Investeringsplan en kredietvorm

Delfland kent ten aanzien van de investeringsprojecten de volgende fasen: onderzoeksfase, ontwerpfasen, uitvoeringsfasen en nazorgfase. Deze fasen worden gedekt door de volgende kredietvormen: onderzoekskrediet, ontwerp-krediet en uitvoeringskrediet. De nazorg wordt gedekt uit het uitvoeringskrediet. Voor de ontwerp- en uitvoeringsfasen moet eerst een IP worden vastgesteld door de VV, voordat krediet kan worden aangevraagd.

In bijlage 3 zijn de fasen en bijbehorende kredietvormen weergegeven.

2.3 Projectfasen en kredietvormen

De dekking van projecten vindt als volgt plaats.

2.3.1 Onderzoeksfase en onderzoekskrediet

De onderzoeksfase wordt gevormd door de projectfasen initiatie en definitie. De onderzoeksfase leidt tot een Schetsontwerp (SO). Bij het schetsontwerp wordt een SSK-raming opgesteld.

Voor de definitiefase wordt door de secretaris-directeur(SD) een voorschot verstrekt uit het daarvoor door de VV gereserveerde 'algemeen onderzoekskrediet' dat dient als 'onderzoekskrediet'. De SD is daarvoor gemandateerd.

Aangezien de aanvraag van het krediet altijd via de VV verloopt, wordt dit voorschot later als krediet aangevraagd bij de VV en dan teruggestort. (Zie bijlage 2 paragraaf B.2.3.1 voor format en instructies). Dit is alleen anders als het onderzoek niet tot een investeringsvoorstel leidt, dan komt het voorgeschoten bedrag ten laste van de exploitatie en kan op die manier worden teruggeboekt naar het 'algemeen onderzoekskrediet'.

Aan de hand van een Inkoopstrategie die tijdens de onderzoeksfase wordt bepaald, wordt de voorgenomen aanbestedingswijze van het project/werk vastgesteld. Dit houdt in dat kan worden gekozen een project/werk met een Rationalisatie en Automatisering Grond-, Water- en Wegenbouw (RAW) -bestek aan te besteden en te voorzien van een IP en apart ontwerp- en vervolgens uitvoeringskrediet. Als alternatief kan gekozen worden voor een gecombineerde aanbesteding van ontwerp en uitvoering (UAV-gc). Dit vraagt een gecombineerd krediet (ontwerp en uitvoering). (Zie verder paragraaf 2.3.4).

Leidt het onderzoek tot een investeringsproject dan wordt de VV gevraagd krediet voor de ontwerp- en/of uitvoeringsfase beschikbaar te stellen, waarbij ten laste van dat investeringskrediet ook de kosten van het onderzoek worden gebracht. Indien de VV het besluit neemt de voorgenomen investering niet door te zetten dan komen de kosten van het onderzoek ten laste van de exploitatie.

De raming aan het einde van de onderzoeksfase vormt de basis van het ontwerpkrediet ten behoeve van de ontwerpfase.

2.3.2 Ontwerpfase en ontwerpkrediet

De ontwerpfase wordt gevormd door de projectfasen Voorontwerp (VO), Definitief Ontwerp (DO) en Bestek. Als uit de onderzoeksfase blijkt dat het investeringsproject verder zal worden uitgevoerd en tot een ontwerp en/of tot uitvoering gaat leiden, wordt aan de VV ter vaststelling een investeringsvoorstel aangeboden met daarbij een investeringsplan en een ontwerpkrediet voor het uitvoeren van de fasen voorontwerp, definitief ontwerp en bestek.

Bij het IP en ontwerpkrediet wordt ter onderbouwing een Standaardsystematiek voor Kostenramingen (SSK)- raming (inclusief voorblad) als vertrouwelijke bijlage gevoegd. De kosten van de ontwerpfase worden gedekt uit het ontwerpkrediet. In de ontwerpfase worden de planning en de risicoanalyse geactualiseerd en een SSK-raming opgesteld voor de uitvoeringsfase, ten behoeve van de aanvraag uitvoeringskrediet.

Indien gebruik is gemaakt van een voorafgaand onderzoekskrediet, dienen de gemaakte onderzoekskosten in het aangevraagde ontwerpkrediet te worden meegenomen. Het onderzoekskrediet vloeit terug in het Algemene Onderzoekskrediet.

2.3.3 Uitvoerings- en nazorgfase en uitvoeringskrediet

De uitvoeringsfase wordt gevormd door de projectfasen Aanbesteding en Realisatie. Deze fasen worden opgevolgd door de Nazorgfase. Voor de genoemde projectfasen moet een geactualiseerd investeringsplan (IP) worden vastgesteld door de VV. Op basis van het vastgestelde IP wordt bij de VV een uitvoeringskrediet aangevraagd. Bij het IP en uitvoeringskrediet wordt ter onderbouwing een Standaardsystematiek voor Kostenramingen (SSK)- raming (inclusief voorblad) als vertrouwelijke bijlage gevoegd. De kosten van de uitvoeringsfase, inclusief de nazorgfase, worden gedekt uit het uitvoeringskrediet.

De nazorgfase kent een maximumduur van 6 maanden. Indien zich situaties voordoen waarin deze termijn niet haalbaar is, kan na een gemotiveerde onderbouwing en goedkeuring door Concern control, worden afgeweken van de termijn van 6 maanden tot maximaal 12 maanden in totaal.

2.3.4 Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen (UAV-GC)

2.3.4.1 Besluitvormingsproces UAV-GC

Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen (UAV-GC) is een begripsvorm waartoe verschillende contractvormen worden gerekend en waarmee op eenduidige wijze, een overeenkomst wordt aangegaan met een opdrachtnemer voor de realisatie van een project (of werk), waarbij zowel de ontwerpactiviteiten als de uitvoering bij de opdrachtnemer(s) liggen. Aan de VV wordt ten behoeve van het project een IP en één kredietaanvraag voorgelegd voor het ontwerp- en uitvoeringskrediet.

2.3.4.2 Gecombineerde ontwerp- en uitvoeringsfase en gecombineerd ontwerp- en uitvoeringskrediet

De gecombineerde ontwerp- en uitvoeringsfase wordt gevormd door de projectfasen Contractfase, Aanbestedingsfase, Realisatiefase en nazorgfase. Deze combinatievariant start op basis van een SO, vanuit de Onderzoeksfase.

In voorkomende gevallen kan deze fase direct starten zonder een schetsontwerp, maar op basis van een werkschrijving. Deze uitzondering kan alleen ingeval van:

- Te realiseren objecten/kunstwerken, waarvan al een standaard ontwerp en bestek voorhanden zijn.
- Een zeer korte voorbereidingstijd (< 2 maanden), waarbij o.b.v. een standaard werkschrijving de realisatie kan starten. Uit oogpunt van doelmatigheid kan direct een ontwerp- en uitvoeringskrediet aan de VV aangevraagd worden.
- In het verlengde van een bestaand project een ander project (met een andere doelstelling) kan worden gerealiseerd. Uit oogpunt van doelmatigheid wordt direct ontwerp- en uitvoeringskrediet aangevraagd.

Voor beide varianten, met of zonder schetsontwerp, moet een investeringsplan (IP) vastgesteld worden door de VV. Op basis van het vastgestelde IP wordt bij de VV een gecombineerd krediet aangevraagd. Bij het IP en het combinatiekrediet wordt ter onderbouwing een Standaardsystematiek voor Kostenramingen (SSK)- raming (inclusief voorblad) als vertrouwelijke bijlage gevoegd. De kosten van de gecombineerde ontwerp- en uitvoeringsfase worden gedekt uit het gecombineerde krediet.

Indien gebruik is gemaakt van een voorafgaand onderzoekskrediet, worden de gemaakte onderzoekskosten opgenomen in het gecombineerde krediet en het onderzoekskrediet vloeit terug in het Algemeen Onderzoekskrediet.

Aanschaf

Bij aanschaf van activa waarbij geen onderzoeks- en ontwerpfase benodigd zijn kan ook in één keer het IP en de kredietaanvraag aan de VV voorgelegd worden ter vaststelling. Bijvoorbeeld bij grootschalige aanschaf hardware, vervangingsinvesteringen etc.

2.3.5 Standaardsystematiek voor Kostenramingen (SSK)-methodiek

2.3.5.1 Investeringsplan en ontwerp-krediet

Bij het investeringsvoorstel wordt een IP van het totale project vastgesteld en een ontwerp-krediet aangevraagd. Het IP wordt altijd gebaseerd op de mediaan van de SSK-raming (inclusief btw en exclusief bandbreedte). Het ontwerp-krediet wordt aangevraagd exclusief de post 'project onvoorzien' (inclusief btw en exclusief bandbreedte). De SSK-raming (inclusief voorblad) wordt vertrouwelijk als bijlage aan het voorstel toegevoegd.

2.3.5.2 Investeringsplan en uitvoeringskrediet

Bij het investeringsvoorstel wordt een geactualiseerd investeringsplan van het totale project vastgesteld en een uitvoeringskrediet aangevraagd. Het investeringsplan wordt altijd gebaseerd op de mediaan van de SSK-raming (inclusief btw en exclusief bandbreedte). Het uitvoeringskrediet wordt gebaseerd op de mediaan van de SSK-raming, exclusief de post 'project onvoorzien' (inclusief btw en exclusief bandbreedte). In de SSK-raming wordt verwezen naar de planning van het totale project en de risicoanalyse. De SSK-raming (inclusief voorblad) wordt vertrouwelijk als bijlage aan het voorstel toegevoegd. Daarnaast wordt in het bestuursvoorstel informatie over de planning en de risicoanalyse opgenomen.

2.3.5.4 Toelichting afwijken SSK-raming

Elk investeringsvoorstel wordt onderbouwd door een investeringsraming die gebaseerd is op de SSK-raming. De ambtelijke organisatie kan hiervan afwijken indien de VV hiertoe goedkeuring verleent. Dit gebeurt door middel van een VV-voorstel, waarin duidelijk toegelicht is waarom van het beleid wordt afgeweken. Het VV-voorstel bevat een vertrouwelijke financiële onderbouwing van het investeringsplan.

2.4 Post 'Project Onvoorzien'

2.4.1. Werkwijze post 'project onvoorzien'

Uitgangspunten 'project onvoorzien':

- Budget centraal bij secretarisdirecteur;
- 5% van het jaarlijkse investeringsraming conform begroting;
- SSK-raming inclusief post 'project onvoorzien';
- Bedrag kredietaanvraag exclusief post 'project onvoorzien'.

Procedure 'project onvoorzien':

Voor de dekking van de kosten van post 'project onvoorzien' is centraal een krediet 'project onvoorzien' ingesteld. Een aanvraag voor dekking uit de post 'project onvoorzien' loopt via de secretarisdirecteur.

De kosten die betrekking hebben op de post 'project onvoorzien' worden ten laste van het project verantwoord. Na goedkeuring door de secretarisdirecteur wordt het krediet ter hoogte van de geaccordeerde kosten naar het desbetreffende project gemuteerd. Indien het krediet, ten gevolge van 'project onvoorzien', hoger is dan het investeringsplan, dient het investeringsplan bij de eerstkomende P&C-mogelijkheid aan de VV ter besluitvorming worden voorgelegd.

Indien zich situaties voordoen kan achteraf krediet worden aangevraagd van de post 'project onvoorzien'. (Zie paragraaf 2.6.4)

Het aanvraagformulier dient door de volgende functionarissen te worden ondertekend;

- Opdrachtnemer
- Opdrachtgever
- Sectorcontroller
- Secretarisdirecteur

Voor het aanvragen van krediet uit de post 'project onvoorzien' zie bijlage 2.

2.5 Besluitvorming investeringsplannen

2.5.1 Algemene regels

De algemene regels met betrekking tot de besluitvorming van de investeringsplannen zijn:

1. Voor het investeringsplan en -krediet vindt altijd besluitvorming plaats door de verenigde vergadering;
2. Besluitvorming vindt plaats door de verenigde vergadering d.m.v. een expliciet investeringsplan bij de begroting, een separaat voorstel of een verzamelkrediet (IP en krediet voor meerdere projecten);
3. Scopewijzigingen dienen altijd aan de verenigde vergadering ter besluitvorming te worden voorgelegd (zie paragraaf 2.5.2 Scopewijzigingen);
4. Dreigende overschrijdingen worden altijd vooraf aan de verenigde vergadering gemeld (zie voor uitzondering paragraaf 2.6.4).
5. Het administratief toekennen (verwerking in PROSA) van het aangevraagde krediet vindt plaats na definitieve besluitvorming door de VV door vaststelling van het IP en toekenning van het krediet.
6. Voor investeringsvoorstellen bestaande uit meerdere, onderling samenhangende deelprojecten belang hoeft geen separaat (per investering) kredietvoorstel voorgelegd te worden aan de verenigde vergadering VV maar kan dit door middel van een aanvraag verzamelkrediet. Hierin kan voor diverse investeringen gelijk krediet aangevraagd worden. Het verzamelkrediet omvat het totaal van investeringen vanaf de initiatie – en

definitiefase tot en met de nazorgfase. Als er sprake is van een verzamelkrediet (IP en krediet zijn aan elkaar gelijk) is het niet mogelijk om gebruik te maken van de post project onvoorzien.

2.5.2 Scopewijzigingen

Gesproken wordt over een scopewijziging wanneer afgeweken wordt van hetgeen beschreven is in het eerder door VV vastgestelde investeringsplan (IP). Van een scopewijziging is pas sprake wanneer de aard en/of omvang van de te verrichten werkzaamheden na de wijziging significant afwijkt van hetgeen als scope is vastgelegd.

Voorbeelden van significante scopewijzigingen zijn: een wijziging van renovatie in nieuwbouw, locatiewijzigingen en wijzigingen die leiden tot veranderingen, waarover bijvoorbeeld specifieke afspraken met betrokken gemeenten zijn gemaakt. Voor dergelijke scopewijzigingen is goedkeuring van de verenigde vergadering vereist.

Scopewijzigingen worden betaald uit het projectbudget. Indien nodig wordt extra krediet aangevraagd bij de verenigde vergadering (zie 2.5.1 punt 5 en 6).

2.5.3 Aandachtspunten bij het opstellen van een investeringsvoorstel

Hieronder is een aantal aandachtspunten vermeld die van belang zijn bij het opstellen van een investeringsvoorstel. De bedoeling is dat hiermee meteen duidelijk is wat voor een aanvraag het betreft.

Voorstel tot besluit	Aandachtspunten
Titel	Opnemen dat het betreft het vaststellen IP en toekennen van ontwerp-, uitvoeringskrediet of combinatiekrediet.
Titel, besluit en paragraaf 6. Financiën	Opnemen naam project en projectnummer zoals deze zijn vastgelegd in PROSA
Titel, besluit en paragraaf 6. Financiën	Niet de algemene term 'krediet' gebruiken. Vermelden onderzoekskrediet, ontwerp krediet, uitvoeringskrediet of gecombineerd ontwerp- en uitvoeringskrediet (UAV-gc)
Paragraaf 6. Financiën	In deze paragraaf duidelijk vermelden indien het UAV-gc betreft en dat daarmee een gecombineerd ontwerp- en uitvoeringskrediet wordt aangevraagd.

2.6 Investerings: verloop en afloop

2.6.1 Fasedocumenten

Per project wordt een afsluitend fasedocument opgesteld en aan het projectdossier toegevoegd. Dit document omvat o.a. een evaluatie en een nacalculatie. Faserapporten worden in de definitie, - ontwerp, - realisatie- en nazorgfase opgesteld.

2.6.2 Investerings: aanbesteding voor- of nadelen bij investeringen

Alle aanbestedingsvoordelen worden afgeraamd en altijd aan de verenigde vergadering (budgetrecht verenigde vergadering) teruggegeven. Teruggave van het aanbestedingsvoordeel vindt altijd plaats in de bestuursrapportage of jaarrekening. Hiervan kan worden afgeweken indien uit de gunningsanalyse blijkt dat aannemer 'scherp' heeft aanbesteed, met als mogelijk gevolg meerwerk. In de bestuursrapportage of jaarrekening dient altijd een toelichting te komen waarom het volledige aanbestedingsvoordeel niet wordt teruggegeven aan de verenigde vergadering.

Bij aanbestedingsnadelen, die leiden tot overschrijding van het krediet met meer dan 10%, is vooraf goedkeuring door de VV nodig om het krediet te verhogen. Door de hiermee gemoeide extra tijd is doorgaans verlenging van de gestanddoeningsperiode van de aannemer nodig.

Claims van aannemers kunnen voorkomen worden door in de offerte-aanvragen c.q. aankondiging van aanbesteding van Delfland een voorbehoud te maken.

2.6.3 Aangaan verplichting

Zonder een door de VV beschikbaar gesteld onderzoeks-, ontwerp- of uitvoeringskrediet, is het niet toegestaan enige verplichting aan te gaan.

2.6.4 Overschrijding op geraamde uitgaven en inkomsten investeringen

Elke overschrijding van de bestedingsruimte die tot gevolg heeft dat het beschikbare krediet voor het project wordt overschreden, vereist vooraf goedkeuring van de verenigde vergadering. Uitzondering is de overschrijding van het krediet als gevolg van post 'project onvoorzien' (Zie ook par. 2.4.1).

Het college is bevoegd (artikel 9 van de Verordening beleids- en verantwoordingsfunctie Delfland), zonder voorafgaande toestemming van de verenigde vergadering, de voor een investering geraamde uitgaven met 10% te overschrijden en de geraamde inkomsten met 10% te onderschrijven met een maximum van € 500.000, indien deze mutaties passen binnen het vastgestelde beleid. Een dergelijke over- c.q. onderschrijving wordt achteraf aan de verenigde vergadering in de bestuursrapportage of jaarrekening gerapporteerd.

De ambtelijke organisatie kan uitsluitend gebruik maken van vorenstaand beleid, indien de desbetreffende portefeuillehouder vooraf de overschrijding schriftelijk goedkeurt. In alle andere gevallen dient een overschrijding vooraf te worden gemeld aan de verenigde vergadering.

Het is niet toegestaan om tussen afzonderlijke investeringen het investeringsplan en krediet te schuiven. Het overhevelen van restant krediet dient ter besluitvorming aan de verenigde vergadering worden voorgelegd.

Bij verzamelkredieten is het wel toegestaan om binnen het totaalkrediet krediet te verschuiven tussen de deelprojecten na goedkeuring van de interne opdrachtgever en de sectorcontroller.

2.6.5 Termijn beschikbaarheid investeringsplan en kredieten

Bij investeringen die na twee jaar nog niet in uitvoering zijn genomen of waarop geen tot amper (financiële) realisatie heeft plaatsgevonden, worden in overleg met de opdrachtgever in de jaarrekening het investeringsplan en krediet afgevoerd. Dit kan betekenen dat, wanneer nodig, deze investeringen opnieuw bij de eerstvolgende begroting en meerjarenraming moeten worden ingebracht.

2.6.6 Besluit stopzetten project

Indien de VV besluit een project stop te zetten, dan worden de kosten verantwoord ten laste van de exploitatie. Het project is hiermee ook afgesloten.

Bijlage 1. Begrippenlijst – definities

Bandbreedte

De bandbreedte geeft een indruk van de trefzekerheid van de SSK- raming. De ondergrens en de bovengrens geven de bandbreedte van de investeringskosten aan met

een daarbij behorend betrouwbaarheidsinterval. Het betrouwbaarheidsinterval is een percentage dat de kans aangeeft dat de kosten binnen de aangegeven bandbreedte van de SSK-raming uitkomen.

Basisraming

De basisraming is de som van bouwkosten, vastgoedkosten, engineeringkosten en overige bijkomende kosten.

Bouwkosten

De kosten die gemoeid zijn met de fysieke realisatie van een project.

Engineeringkosten

De kosten van de ontwerpers, ingenieurs, specialistische adviseurs en het projectmanagement.

Investeren

Het vastleggen van vermogen in objecten, waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. Investeringskosten hebben een ondergrens van € 100.000,-.

Investeringskrediet

Een krediet is de feitelijke financiële ruimte welke beschikbaar wordt gesteld voor het aangaan van verplichtingen, het doen van uitgaven en het maken van interne kosten in het kader van een fase van een investeringsplan. Het krediet wordt beschikbaar gesteld door de verenigde vergadering. Voor elke mutatie van een investeringskrediet moet een besluit van de verenigde vergadering aanwezig zijn. Investeringskredieten die binnen Delfland worden gebruikt zijn het onderzoekskrediet, het ontwerp krediet en het uitvoeringskrediet.

Investeringsplan

Een investeringsplan is een planmatige beschrijving van een project voor het realiseren van een object. Het plan bevat een omschrijving (projectscope), oplossingsrichting(en) en investeringsraming gebaseerd op de SSK-systematiek inclusief risicoanalyse.

Investeringsplanning

Overzicht van de investeringen waarvan de start van de uitvoering c.q. het moment van aanschaffing in het begrotingsjaar is gepland. In dit overzicht zijn opgenomen de raming van de investeringsuitgaven (vervangingsinvesteringen en nieuwe investeringen) en van de aan de investeringen gerelateerde inkomsten.

Investeringsraming

Een investeringsraming maakt onderdeel uit van het investeringsplan en is opgesteld conform de SSK-systematiek. De investeringsraming geeft de prognose van de totale kosten.

Mediaan

De mediaan is de middelste waarde van de SSK-raming.

Nazorgfase

De nazorgfase (onderhoudstermijn) dient ervoor om de overeengekomen restpunten af te werken binnen het inmiddels gerealiseerde projectresultaat. Verder wordt in deze fase het project geëvalueerd en vindt er een nacalculatie plaats.

Onderzoekskrediet

Financiële ruimte die uit het (algemeen) onderzoekskrediet beschikbaar wordt gesteld. Deze ruimte is in zijn geheel goedgekeurd door de verenigde vergadering. Hiermee kan verkennend onderzoek worden gedaan maar ook kan men zoeken naar

oplossingsrichtingen voor knelpunten. Voor het aanvragen van een onderzoekskrediet is het niet nodig naar de verenigde vergadering te gaan.

Een onderzoek kan leiden tot één of meerdere investeringsprojecten. In dat geval zal er aan het eind van een onderzoek een investeringsplan liggen waarmee een ontwerp krediet kan worden aangevraagd.

Ontwerpkrediet

Dit betreft de financiële ruimte die door de verenigde vergadering beschikbaar wordt gesteld op basis van het investeringsplan. Hiermee kan toegewerkt worden naar een definitief ontwerp van het project. De kosten van de ontwerpfase (deze fase wordt gevormd door de projectfasen: voorlopig ontwerp, definitief ontwerp en bestek) worden gedekt uit het ontwerp krediet.

Onvoorziene kosten (object onvoorzien)

De onvoorziene kosten bestaan uit toeslagen op de voorziene kosten. Ze zijn bedoeld als dekking van kosten die mogelijk nog ontstaan binnen de scope. Deze kosten ontstaan bijvoorbeeld door:

- ontwerp wijzigingen die binnen de scope en het programma van eisen vallen;
- een hogere complexiteit tijdens de uitvoering dan voorzien;
- voortschrijdend inzicht.

Onvoorzien is niet bestemd voor het dekken van scopewijzigingen!

Project

Een project wordt gedefinieerd als een eenmalige reeks van samenhangende activiteiten en taken, die zich doorgaans uitstrekt over meerdere vakgebieden, met een gedefinieerd einde en eindresultaat; er zijn vooraf gestelde randvoorwaarden voor tijd, geld en kwaliteit. Een project is niet jaargebonden.

Project onvoorzien

Project onvoorzien is een toeslag op de basisraming gerelateerd aan objectoverstijgende gebeurtenissen, als dekking voor onzekerheden op projectniveau binnen de scope, die niet horen bij een specifiek object, deelproject of een specifieke kostencategorie. Dit onderwerp wordt hieronder verder toegelicht.

Scope

Met de term "scope" worden de aard, omvang en beperkingen van een project aangeduid. De scope is onderdeel van het Investeringsplan (IP). Ook wordt met de scope bepaald wat het project wel en niet is en wat het project wel en niet moet bewerkstelligen (koppeling doelstelling). De scope is een omschrijving van dat "wat" gedaan moet worden. Dit geldt voor de scope van een project, de scope van een deelopdracht, maar ook voor de scope van een contract. De scope van het project betreft het werk dat moet worden gerealiseerd om het doel te bereiken. De scope is dus niet gelijk aan het projectresultaat. Het projectresultaat is datgene dat aan het einde moet worden opgeleverd. De scope is de definitie van de werkzaamheden die moeten worden verricht om uiteindelijk het projectresultaat op te kunnen leveren. In het investeringsplan (IP) wordt de scope beschreven.

SSK (Standaard Systematiek voor Kostenraming):

De SSK is een systematiek voor het maken van kostenramingen in de Grond, -Weg- en Waterbouw (GWW)-sector en een handreiking voor kostenmanagement. Het maken van ramingen van investerings- én levensduurkosten van projecten gebeurt met de SSK op eenduidige wijze. Daardoor zijn ramingen inzichtelijk en beter onderling vergelijkbaar.

UAV-GC

De Uniforme Administratieve Voorwaarden voor Geïntegreerde Contractvormen: een contractvorm waarbij zowel de ontwerpactiviteiten als de uitvoering bij de opdrachtnemers liggen, ook wel een D&C-contract (Design and Construct) genoemd.

Uitvoeringskrediet

De financiële ruimte die door de verenigde vergadering beschikbaar wordt gesteld op basis van het investeringsplan.

Vastgoedkosten

De kosten die nodig zijn voor de verwerving van vastgoed (grond & opstallen) waarvan het eigendom noodzakelijk is om het project te kunnen realiseren.

Verzamelkrediet

Van een verzamelkrediet is sprake als voor meerdere, onderling samenhangende deelprojecten met groot bestuurlijk-beleidsmatig belang een gezamenlijk kredietvoorstel voorgelegd wordt aan de verenigde vergadering. Het verzamelkrediet omvat het totaal van investeringen vanaf de initiatie – en definitiefase tot en met de nazorgfase. Als er sprake is van een verzamelkrediet (IP=krediet) is het niet mogelijk om gebruik te maken van de post project onvoorzien.

Bijlage 2. Uitvoeringsregels investeringsproces: toelichtingen en formats

In deze bijlage worden opgenomen de procesbeschrijvingen en andere relevante documenten m.b.t. het investeringsbeleid.

Indien in deze bijlage zaken zijn opgenomen dan hebben de paragrafen in deze bijlage dezelfde nummering als de paragrafen in hoofdstuk 2 Van investeringsbeleid naar investeringsproces naar waarvan ze zijn afgeleid.

B 2.3.1 Onderzoeksfase en –onderzoekskrediet

Zie voor het formulier aanvraag onderzoekskrediet de pagina Regelen op het Samenwerkingsportaal.

Instructie aanvraagformulier onderzoekskrediet

Stap 1:

De interne opdrachtgever zorgt voor de invulling van het formulier, de benodigde handtekeningen, het doorlopen van het formulier door de organisatie en de archivering bij Registratuur. Het formulier wordt ingevuld op basis van een interne offerte en/of een urenraming. Deze wordt als bijlage meegestuurd. Het is van belang om vooraf te checken bij Financiën of er nog ruimte binnen het onderzoekskrediet is (Bij geen ruimte wordt dit geëscaleerd via programma-coördinatie).

Stap 2:

Na ontvangst door de opdrachtgever (ondersteuning) van het volledig getekende formulier, wordt het onderzoekskrediet ingevoerd in Prosa bij een bestaand voorgenomen project of wordt een nieuw project aangemaakt. Hierna start de goedkeuringsflow binnen Prosa, waarbij de kredietmutatie via de opdrachtgever bij Financiën terecht komt voor de definitieve (digitale) goedkeuring. Hiervoor heeft Financiën een kopie nodig van het volledig getekende formulier.

Na de definitieve goedkeuring in de flow wordt de status van het project van 01 naar 03 gebracht door ondersteuning opdrachtgever (projectadministrateur in Prosa).

Ondersteuning (de projectadministrateur in Prosa) voegt in Prosa de projectadministrateur van de uitvoerende partij toe aan het project. Vervolgens wordt per e-mail aan de uitvoerende partij gemeld dat het krediet is goedgekeurd en het project in PROSA gebruiksklaar is.

Na de definitieve (digitale) goedkeuring door Financiën, wordt het onderzoekskrediet met dit bedrag verlaagd.

Let op: In deze status bestaat nog geen Investeringsplan (IP) voor het project. Dit wordt derhalve ook niet ingevoerd.

Stap 3:

De uitvoerende partij richt in Prosa de transactiebesturing in en voert de raming in. De raming voor het onderzoekskrediet wordt door de uitvoerende partij van het onderzoek ingevuld. Hiermee kan de uitvoerende partij/opdrachtgever op tijd signaleren of het onderzoek meer of minder gaat kosten.

NB.

Als het onderzoek leidt tot een project (materieel vast activum), dan zullen de kosten van het onderzoek meegenomen worden in het totale IP. Als het onderzoek niet leidt tot een project, dan zal het bedrag ten laste komen van de exploitatie. In beide gevallen wordt het onderzoekskrediet weer aangevuld met het volledige bedrag van de aanvraag.

B 2.4.2 Werkwijze post 'project onvoorzien'

Zie voor het formulier aanvraag project onvoorzien de pagina Regelen op het Samenwerkingsportaal.

Instructie verzoek gebruikmaking post 'project onvoorzien'

Stap 1:

Opdrachtnemer zorgt voor de invulling van het formulier. De opdrachtgever verzorgt de benodigde handtekeningen, het doorlopen van het formulier door de organisatie en archivering bij Registratuur (DMS).

Het formulier moet voorzien zijn van een toelichting voor het verzoek. Documenten ter onderbouwing van dit verzoek dienen te worden bijgevoegd.

Stap 2:

Opdrachtnemer, voor deze de financieel adviseur, verwerkt na ontvangst van het volledig getekende formulier, de afboeking van de post "project onvoorzien" in Prosa. Hierna start de goedkeuringsflow.

Nadat de secretaris-directeur het formulier heeft ondertekend ontvangt Financiën een kopie van het formulier.

Stap 3:

Financiën neemt de kopie van het volledig getekende formulier in behandeling. Na de definitieve (digitale) goedkeuring van de mutatie vermindert Financiën het centrale budget voor het krediet post 'project onvoorzien' met dit bedrag. Financiën beoordeelt ook meteen de stand van de post "project onvoorzien" en zorgt voor mogelijk noodzakelijke aanvulling tot het gewenste niveau.

De financiële administratie verwerkt de mutaties. De gerealiseerde uitgaven van de risicotoeslag komen als totaalbedrag ten laste van het desbetreffende project.

B 2.5 Besluitvorming investeringsprojecten

Er zijn 3 mogelijkheden om deze kredietvorm ter besluitvorming aan te bieden aan de verenigde vergadering:

1. Begroting,
2. Separate kredietaanvraag (voorstel)
3. Verzamelkrediet

Deze vormen worden hieronder verder toegelicht.

Begroting

Conform art 6 lid 1 en art. 7 lid 1 van de Verordening Beleids- en verantwoordingsfunctie stelt de verenigde vergadering op basis van het bij de begroting gevoegde overzicht van investeringen die van start gaan in het begrotingsjaar expliciet als besluit vast. Investeringsprojecten waarover geen expliciete besluitvorming heeft plaatsgevonden worden op een later tijdstip in een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet ingediend. De uitgaven en inkomsten van de overige investeringen worden bij de begrotingsbehandeling geautoriseerd.

Separate kredietaanvraag (voorstel)

Hieronder vallen de investeringsprojecten waarvan de verenigde vergadering bij het vaststellen van de begroting aangegeven heeft dat zij een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen.

Ook voor investeringen die in de loop van het begrotingsjaar in uitvoering worden genomen en waarvoor geen autorisatie is verleend bij de begrotingsbehandeling moet voorafgaand aan het aangaan van verplichtingen een voorstel voor een investeringsplan en een voorstel voor het autoriseren van een investeringskrediet aan de verenigde vergadering voorgelegd worden.

Voorbeeld format aanvragen IP en krediet

Hieronder is een modelformat uitgewerkt m.b.t. het aanvragen van een investeringsplan (IP) en ontwerp krediet en investeringsplan en uitvoeringskrediet voor activiteit X. In het laatste geval is onderscheid gemaakt tussen een aanvraag bij geen wijziging investeringsplan en een aanvraag bij gewijzigd investeringsplan.

N.B. Het weergegeven format van het besluit is gebaseerd op besluiten inmiddels vaker vastgesteld door de verenigde vergadering.

1. Aanvragen IP en **ontwerpkrediet** activiteit X

Gevraagd besluit Verenigde Vergadering XX-XX-2018
I. Het investeringsplan voor de activiteit X ter hoogte van € 700.000,- vast te stellen; II. Het ontwerpkrediet voor de activiteit X ter hoogte van € 50.000 , beschikbaar te stellen. *

SSK-raming op basis van een schetsontwerp wordt als vertrouwelijke bijlage gevoegd bij het besluit.

2.1 Aanvragen IP en **uitvoeringskrediet** activiteit X: voorbeeld bij geen wijziging IP

Gevraagd besluit Verenigde Vergadering XX-XX-2018
I. Het investeringsplan voor de activiteit X ter hoogte van € 700.000,- vast te stellen; II. Het uitvoeringskrediet voor de activiteit X ter hoogte van € 650.000 , beschikbaar te stellen. *
* Totaal krediet is € 700.000 (ontwerp- € 50.000 + uitvoeringskrediet € 650.000).

Een SSK-raming wordt als vertrouwelijke bijlage gevoegd bij het besluit.

2.2 Aanvragen IP en **uitvoeringskrediet** activiteit X: voorbeeld bij gewijzigd IP

Gevraagd besluit Verenigde Vergadering XX-XX-2018
III. Het verlagen/verhogen van het investeringsplan voor de activiteit X van € 700.000,- naar € 600.000,-/€ 800.000,- vast te stellen; IV. Het bijstellen van het uitvoeringskrediet voor de activiteit X met € 100.000 naar € 550.000,- / € 750.000,- **
** Wijziging € 100.000, dus nieuw totaal krediet € 600.000/€ 800.000

Een SSK-raming wordt als vertrouwelijke bijlage gevoegd bij het besluit.
IP en krediet worden op elkaar aangesloten. Indien IP en krediet niet op elkaar aansluiten dan dient dat te worden onderbouwd door separate SSK-ramingen voor IP en uitvoeringskrediet bij te voegen.

Overzicht financierings- en projectfaseringen

